

Informacija klientams apie principą „Pažink savo klientą“

Finansinis
raštingumas

Ar finansų įstaigos turi teisę prašyti manęs asmeninės informacijos?

Taip, teisės aktai įpareigoja finansų įstaigas rinkti tam tikrą informaciją apie klientus.

Kokios informacijos gali prašyti manęs pateikti finansų įstaiga?

Finansų įstaiga gali paprašyti Jūsų pateikti ar patikslinti:

- kliento tapatybę patvirtinančius dokumentus;
- kontaktus (adresas, el. pašto adresas, telefono numeris, darbovietė);
- informaciją apie gaunamas pajamas (pavyzdžiui, darbo užmokestį);
- informaciją apie atliekamas operacijas ir sandorius, lėšų kilmę;
- mokėjimo operacijas pagrindžiančius dokumentus (sutartis, sąskaitas, informaciją apie prekes) ir kt.;
- informaciją apie tai, ar klientas dalyvauja politinėje veikloje, ir (ar) informaciją apie su juo susijusius šioje veikloje dalyvaujančius (dalyvavusius) asmenis;
- informaciją apie dalykinių santykių tikslą ir pobūdį;
- informaciją apie kliento verslo partnerius;
- kitą informaciją, reikalingą klientui pažinti.

Kam to reikia?

Finansų įstaigos privalo užkirsti kelią finansiniams nusikaltimams, tinkamai įgyvendinti kovos su sukčiavimu priemones ir tarptautines sankcijas. Įgyvendindamos šiuos reikalavimus, finansų įstaigos taiko pasaulyje pripažintą principą „Pažink savo klientą“. Jos turi surinkti apie klientus tam tikrą informaciją, kad žinotų jų mokėjimo įpročius, pajamų šaltinius ir galėtų reaguoti į neįprastą veiklą, susijusią su kliento vykdomomis mokėjimo operacijomis. Šią informaciją finansų įstaigos turi nuolat tikrinti ir atnaujinti, todėl klientų reguliariai prašo pateikti ir (ar) atnaujinti klientų pažinimo informaciją (pavyzdžiui, kliento pažinimo anketą, klausimynus ar kt.) bei mokėjimo operacijas pagrindžiančius dokumentus.

Ar finansų įstaigai mano pateikti asmens duomenys yra saugūs?

Finansų įstaigos privalo saugoti joms pateiktus asmens duomenis ir užtikrinti jų konfidencialumą, todėl nuolat rūpinasi, kad joms pateikti asmens duomenys būtų apsaugoti. Finansų įstaigoms patikėti duomenys gali būti atskleidžiami tik teisės aktų numatyta tvarka.

Atsiminkite, kad finansų įstaigos niekada neprašo pateikti jokių prisijungimo prie Jūsų elektroninės bankininkystės paskyros duomenų (slaptažodžių, kodų ir kt.), nesiunčia žinučių ar elektroninių laiškų su nuorodomis, kuriose prašo suvesti mokėjimų saugos duomenis.

Kodėl aš privalau pateikti prašomus duomenis?

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas finansų įstaigoms draudžia vykdyti mokėjimo operacijas, jeigu jos negali suprasti atliekamų mokėjimo operacijų pobūdžio, kliento vykdomos veiklos, jeigu klientas nepateikia informacijos apie savo turto ir piniginių lėšų šaltinius arba jeigu pateikta informacija yra netiksli, ne visa. Be to, Tarptautinių sankcijų įstatymas įpareigoja finansų įstaigas imtis veiksmų, privalomų įgyvendinant tarptautines sankcijas. Nepateikus duomenų, finansų įstaigos gali atmesti, įšaldyti vykdomą mokėjimą ir (ar) apriboti paslaugų teikimą (pavyzdžiui, apriboti kliento galimybę naudotis savo sąskaita (-omis)). Jeigu finansų įstaigoms kyla klausimų dėl kliento atliekamų mokėjimo operacijų, jos turi kreiptis į klientus, prašydamos pateikti papildomų paaiškinimų (dokumentų) dėl atliekamų mokėjimo operacijų. Jeigu Jums kyla neaiškumų, kodėl ir kokią informaciją (dokumentus) turite pateikti finansų įstaigai, reikėtų nedelsiant kreiptis į finansų įstaigą jos nurodytais kontaktais.

Ką daryti, jeigu laiku nepateikiau ar neatnaujinau informacijos?

Jeigu gaunate prašymą atnaujinti duomenis ar pateikti papildomą informaciją, stenkitės neatidėliodami pateikti šią informaciją. Jeigu dėl objektyvių priežasčių reikiamų dokumentų negalite pateikti nurodytu laiku, apie tai reikėtų nedelsiant informuoti finansų įstaigą.

Kaip galiu pateikti informaciją?

Galimus informacijos pateikimo būdus nurodo finansų įstaiga. Įprastai reikiamą informaciją galima pateikti prisijungus per elektroninę bankininkystę. Kai kurios finansų įstaigos suteikia galimybę kliento pažinimo informaciją užpildyti klientų aptarnavimo skyriuose (jeigu tokius turi) arba nusiųsti el. paštu, paštu, taip pat – pateikti telefonu. Jeigu nesuprantate pateikiamų klausimų ar kyla kitokių sunkumų, visada galite kreiptis į finansų įstaigą nemokamos konsultacijos telefonu arba atvykę į aptarnavimo vietą, jeigu finansų įstaiga turi fizinį klientų aptarnavimo skyrių.

Kas bus, jeigu nepateiksiu prašomos informacijos?

Tokiu atveju, jeigu nereaguosite į finansų įstaigos prašymus pateikti kliento pažinimo informaciją arba pateiksite ne visą, netikslią informaciją, ji turi teisę apriboti Jūsų naudojimąsi finansinėmis paslaugomis (pavyzdžiui, nebegalėsite atlikti mokėjimo operacijų, naudotis mokėjimo kortele ir pan.), o kraštutiniu atveju – nebeteikti Jums paslaugų.

Kur galiu išsamiau susipažinti su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos bei tarptautinių sankcijų reikalavimais?

Su aktualia informacija, susijusia su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos bei tarptautinių sankcijų reikalavimais, galite susipažinti Lietuvos banko interneto svetainėje www.lb.lt, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos interneto svetainėje www.fntt.lt, Užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje www.urm.lt (tik dėl tarptautinių sankcijų) ir finansų įstaigos, kurios klientas esate, interneto svetainėje.

Taip pat verta atsiminti:

- Jeigu kyla klausimų dėl prašomos pateikti informacijos ar patiriate nesklandumų, pirmiausia reikia kreiptis į finansų įstaigą jos nurodytais oficialiais kontaktais.
- Jeigu kilusių klausimų su finansų įstaiga išspręsti nepavyksta, turite teisę **pateikti skundą** Lietuvos bankui arba **kreiptis dėl ginčo ne teismo tvarka** nagrinėjimo.